

Felvonók létesítése. Biztonsági felvonók műszaki követelményei

Az MSZ-04-11-3:1985 helyett

Establishment of elevators. Technical requirements of security elevators

E nemzeti szabványt a Magyar Szabványügyi Testület a nemzeti szabványosításról szóló **1995. évi XXVIII. törvény** alapján teszi közzé. A szabvány alkalmazása e törvény alapján önkéntes, kivéve, ha jogszabály kötelezően alkalmazandónak nyilvánítja.

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg módosítása, helyesbítése, nincs-e visszavonva, továbbá hogy kötelező alkalmazását jogszabály nem rendelte-e el.

E szabvány tárgya a biztonsági felvonók létesítése.

Biztonsági felvonó létesítésekor az **MSZ-04-11-1** szabvány szerinti - hidraulikus felvonó esetén ezen kívül az **MSZ-04-11-5** szabvány szerinti - követelményeket kell betartani az e szabvány szerinti módosításokkal és kiegészítésekkel együtt.

1. Fogalommeghatározások

Kiürítési állomás: az a hely, amelyre a többi épületszintről menekülő, illetve kimentett személyek érkeznek a biztonsági felvonóval az épület elhagyása érdekében. A kiürítési állomás általában- de nem minden esetben - azonos az alapállomással.

Kibúvóajtó: a fülketetön létesített ajtó, amely veszély esetén a fülke elhagyására való.

2. Általános követelmények

2.1. A biztonsági felvonó épülettűz alatt is üzemeltethető legyen. A felvonó egyes szerkezeti elemeit, a felvonót fogadó gépházat, az aknát, a lépcsőházat, az előteret a meg nem engedett felmelegedéstől a határoló épületszerkezeteknek kell megvédeniük.

A biztonsági felvonó aknaajtóinak az épület füstmentes lépcsőházára, tűzgátló előterére, vagy a szabadba kell nyílniuk. A géphelyiség és - ha van - a kerékhelyiség ajtajának a hozzá legközelebbi állomás aknaajtójával közös tűzszakaszt képező füstmentes lépcsőházra vagy tűzgátló előtérre kell nyílnia.

2.2. A biztonsági felvonó névleges sebességét úgy kell megválasztani, hogy az **MSZ-04-11-2** 1.3. szakasza szerinti elméleti menetidő a 60 s-ot ne haladja meg, a névleges teherbírás legalább 630 kg, a fülke alapterülete pedig legalább 1,4 m² legyen.

2.3. A felvonót óránként legalább 180 indításra kell méretezni. A felvonó - az e szabvány **5.3.** szakasza szerinti „TŰZOLTÓ” kapcsoló kivételével feleljen meg az **MSZ-04-11-1** 2.6.1. szakasza szerinti, mindenki által vezethető felvonó követelményeinek is.

2.4. A felvonó minden állomásán fel kell tüntetni a „Biztonsági felvonó” megjelölést. Az alapállomáson (és a kiürítési állomáson) az ott elhelyezett használati vagy kezelési utasításban ismertetni kell a biztonsági üzemmódot.

3. Építészeti követelmények

3.1. A biztonsági felvonó csak külön aknába, illetve más biztonsági felvonóval közös aknába telepíthető.

3.2. Az akna határoló fala nem éghető, legalább 90 perc tűzállósági határértékű legyen. A géphelyiség és - ha van - a kerékhelyiség fala nem éghető, legalább 60 perc tűzállósági határértékű legyen.

3.3. Az ellensúly csak a fülkével közös aknában közlekedhet.

3.4. Az aknaajtó szabad nyílásának szélességi mérete legalább 800 mm legyen

Az aknaajtók nem éghető anyagból készüljenek.

Az aknaajtók állékonyosság és lángáttörés szempontjából legalább 30 perc tűzállósági határértékűek legyenek. A tűzállóság értelmezésénél a hőszigetelési kritériumtól el lehet tekinteni. Az aknaajtóra előírt tűzállósági követelmény az állomás felőli oldalon keletkezett tűz esetére vonatkozik.

4. Gépészeti követelmények

4.1. Ha a biztonsági felvonó felvonógépe 400 N-t meg nem haladó kézi erővel valamelyik irányban, a megengedett határon belüli tetszőleges terhelés mellett nem forgatható, akkor szükségáramforrásról legyen működtethető.

4.2. A hajtótárcsahornyokban a függesztőkötelek 0% és 125% névleges terhelés közötti terhelési állapotú fülke esetén, még indítás és/vagy üzemszerű fékezés esetén se csússzanak meg.

4.3. A fülkeajtó szabad nyílásának szélességi mérete legalább 800 mm legyen. A gépi mozgatású fülkeajtó – feszültségkimaradás esetén – a fülkéből kézi erővel is nyitható legyen.

4.4. A fülke tetején villamos biztonsági érintkezővel ellátott - legalább 0,35 x 0,5 m méretű, kívülről segédeszköz nélkül, a fülkéből pedig csak segédeszközzel nyitható - kibúvóajtó legyen.

5. Villamossági követelmények

5.1. A biztonsági felvonó, vagy az azonos tűzszakaszon belüli több biztonsági felvonó részére legalább két - nem azonos nyomvonalon vezetett villamos hálózati fővezetéknek kell létesíteni, melyek közül az egyiket a biztonsági felvonó aknájában kell elhelyezni.

E fővezetékek aknán kívül vezetett szakaszait acél védőcsővel, vagy más egyenértékű módon kell védeni.

5.2. Az épület (építmény) teljes vagy részleges feszültségmentesítése és a biztonsági felvonó feszültségmentesítése egymástól független legyen.

5.3. A kiürítési állomáson állomásjelző, továbbá „TÜZESET” feliratú kapcsoló, a fülkében pedig „TÜZOLTÓ” feliratú kapcsoló legyen.

5.3.1. A kiürítési állomáson felszerelt „TÜZESET” feliratú kapcsoló működtetésekor valamennyi fülkei és állomási utasítás törlődjön, további utasításokat pedig a vezérlés ne fogadjon el. A fülke önműködően térjen vissza a kiürítési állomásra, ahol - önműködő fülke- és aknaajtók esetén nyitott ajtókkal - parkoljon.

5.3.2. A „TÜZESET” feliratú kapcsoló átkapcsolása után mentés vagy tűzoltás céljából a felvonó kizárólag fülkei paranccsal - csak akkor legyen indítható, ha a fülkében létesített „TÜZOLTÓ” feliratú kapcsolót bekapcsolták. A „TÜZOLTÓ” kapcsoló, valamint - ha az az utasok által hozzáférhető helyen van - a „TÜZESET” kapcsoló csak különleges eszközzel (kulccsal) legyen működtethető.

5.3.3. A fülkében hangszóróval ellátott kétirányú közlésre alkalmas berendezés legyen, melynek segítségével a felvonó kezelője az utasokat a szokatlan üzemmódra figyelmeztetheti.

5.4. Az önműködő fülke- és aknaajtón fotocella- vagy más optikai elven működő - berendezés csak akkor alkalmazható, ha azt a „TÜZESET” kapcsoló hatástalanítja.

A szövegben említett magyar szabványok

MSZ-04-11-1	Felvonók létesítése. Általános rendeltetésű felvonók műszaki követelményei
MSZ-04-11-2	Felvonók létesítése. Személyfelvonók forgalomellátásának követelményei
MSZ-04-11-5	Felvonók létesítése. Hidraulikus felvonók műszaki követelményei

A szabvánnyal kapcsolatos minden változást a Magyar Szabványügyi Testület a Szabványügyi Közlönyben hirdet meg. A Szabványügyi Közlöny bármely hírlapkézbesítő postahivatalban, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodában (HELIR) előfizethető; a Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. szám alatti Hírlapboltban megvásárolható. A helyesbítő, módosító indítványokat és észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Testülethez, Budapest, IX., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450, telefax: 218 5125) lehet benyújtani. A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, IX., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450).

Kiadja: a Magyar Szabványügyi Testület.